

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ ...../.....2021 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, чл. 78, ал. 1 и ал. 3, във връзка с чл. 76, ал. 2 и ал. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование и за осигуряване на обучението на учениците, които изучават иврит като чужд език

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма по учебния предмет чужд език – иврит за постигане на ниво В1.1 (общообразователна подготовка).

Заповедта да бъде публикувана на официалната електронна страница на Министерството на образованието и науката.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Мария Гайдарова – заместник-министър на образованието и науката.

X

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
Министър на образованието и науката

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИВРИТ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1.1

(Общообразователна подготовка)

Кратко представяне на учебната програма

Обучението по чужд език – иврит в първи гимназиален етап е насочено към овладяване на знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма е предназначена за обучение на учениците от XI-XII клас, които от VIII клас изучават иврит без интензивно и без разширено обучение, при което учениците се очаква да постигнат в XII клас ниво „БЕГ +” – еквивалент на В1.1 по Общата европейска езикова рамка . В този етап продължава процесът на овладяване на езикови и литературни знания, започнал в начален и прогимназиален етап на обучението. Знанията се систематизират, обогатяват и надграждат с помощта на учебна програма за език, култура, традиции и нова дигитална интерактивна програма, която предоставя обучение с онлайн платформи и предлага възможност на учениците да обогатят своите знания по иврит, еврейските традиции, празници и култура.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователна подготовка.

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ В ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

Образователно-възпитателният процес по иврит в XI – XII клас е част от общата образователна и възпитателна програма в и има за цел:

- Да мотивира и развие желание за общуване чрез езика;
- Да доразвие у учениците комуникативно-речеви умения за ориентация и участие в комуникативни ситуации;
- Да изгради умения за учене и изграждане на езикови компетентности, включващи знания, умения и стратегии за успешно общуване;

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

- Чрез изучаване историята, културата и традициите на Израел да създаде мотивация за задълбочен интерес към историята на евреите и езика;
- Да формира у учениците комуникативно-речеви умения за слушане, говорене, правилно и изразително четене, грамотно и четливо писане;
- Да формира знания за езиковите и речевите единици, за елементарни правоговорни и правописни норми;
- Да развие устната и писмената реч, паметта, познавателните интереси и творчески способности на ученика;
- Да формира отношение на уважение към културните различия.

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> • да разбира най - същественото в кратки указания, послания, обяви и съобщения • представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да проследява кратък разговор, като разбира комуникативните намерения на събеседника (цел, адресат) и идентифицира лицата, темата на разговора, мненията и чувствата;	Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> • да извлича основна информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем писмени текстове по познати теми от всекидневието, свързани с непосредственото обкръжение и написани на стандартен език; • да се ориентира и открива необходимата информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и действие и др.; • да разбира конкретна информация в кратки писма, покани и електронни съобщения, определяйки	Ученикът може: При диалогична реч: <ul style="list-style-type: none"> • да общува в обичайни ситуации от всекидневието, които изискват пряк обмен на конкретна информация по познати теми; • да установява контакт, да търси и дава информация, да изказва мнения и идеи при изпълнение на обичайни задачи и дейности по теми от всекидневието; • да участва в разговор за решаване на преките си потребности с кратки реплики, дори и да не разбира изцяло всичко, като разчита на помощта на събеседника; • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да владее и използва подходящи и разнообразни езикови средства, речево поведение, регистър на общуване; • да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми. При монологична реч	Ученикът може: <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва формуляри; • да пише писмо (вкл. електронно) с цел покана, молба, извинение, приемане или отхвърляне на предложение, изразяване на благодарност и др., като използва несложни изразни средства; • да описва накратко събития от личния си житейски опит и да изразява мнение; • да състави текст по опорни точки, илюстративен материал или по зададен план;

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

<ul style="list-style-type: none"> да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване; да разбира конкретни подробности в кратки, ясно формулирани текстове по познати теми от всекидневието; да разбира указания за изпълнение на учебни дейности и задачи 	<p>изразените в тях намерения и чувства;</p> <ul style="list-style-type: none"> да се ориентира в несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях или като използва компенсаторни стратегии; да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. 	<ul style="list-style-type: none"> да описва семейството си и познати хора, условията си на живот и обкръжаващата го среда; да изразява накратко своя преценка и мнение, одобрение/неодобрение, съгласие/несъгласие по познати теми; да разказва за себе си, за настоящата и предходната си дейности, за своето настояще и минало, за бъдещите си планове; да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да използва компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми. 	<ul style="list-style-type: none"> да съставя текст, чиито вид, структура и съдържание съответстват на комуникативната задача; да пише текстове, съобразени с граматичните и правописните чуждоезикови норми.
--	---	---	---

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p><i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Израел, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и</i></p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира съществената информация от изказвания и кратки текстове, свързани с всекидневието и с изучаваните тематични области и представени с ясна дикция, нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; да проследява кратък разговор, свързан с изучаваните тематични области, между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства; 	<p>ФОНЕТИКА Правилно произношение на гласни, съгласни и буквосъчетания. Разлики в произношението Ударение Сричка Основни Фонологични модели Интонационни модели</p> <p>ГРАМАТИКА <i>I. Глаголни времена</i> זמן הווה</p>

<p>технологиите да са представени в дейностите.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кулям ве ани-Аз и другите • Моят свят, Аз и околният свят; • Кмо кулям, ло кмо кулям-Аз съм като всички Аз не съм като всички • Светът около мен • Хевра - Общество • Сафа мешутефет- Общ език • Празнуваме заедно - Какво си пожелаваме за хубава година • Силата на светлината, Герои и събития, традиции и обичаи, историята за празника • Шатил ашалом – Дървото на мира – В живота на народа има трудни моменти; Надежда за мир 	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира основната информация в интервюта, новини, предавания по радиото и телевизията; • да разбира конкретна информация от кратки съобщения, разговори, реклами, обяви, разписания на влакове, автобуси, самолети, прогнози за времето. • да разбира често употребявана лексика и изрази в текстове, свързани с изучаваните тематични области; • да използва компенсаторни стратегии, като се опира на контекста и се ориентира по звуков фон, по интернационални думи и интонация. <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да извлича основната информация от кратки автентични/адаптирани текстове от оригинални източници (приказки, разкази, стихотворения, анекдоти, сценки, рубрики от младежки списания) по изучаваните тематични области и написани на стандартен език; • да разбира комуникативната насоченост, да разграничава персонажите, да открива основната тема и съществените моменти, както и изразените мнения, намерения и чувства; • да се ориентира и да открива основната информация в указания, обяви, реклами, менюта, рецепти, разписания, програми; • да открива конкретно спрежение на глаголи; • Съществителни собствени имена; • да открива ключовите думи и изрази в текстове, свързани с изучаваните тематични области; 	<p>זמן עבר זמן עתיד</p> <p>Групи глаголи – בנייני הפועל Предлози שם יחס</p> <p>Местоимения שמות גוף</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лични местоимения (אני אתה את אנו אתם אתן הם הן) • Показателни местоимения (זה זאת) • Въпросителни местоимения (מלח- שאלה) מי? מה? כמה? למה? • Притежателни местоимения (שלי שלו (שלה) • Предлози- ל, על, א, של, מ- <p>Числителни имена</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бройни числителни имена до 1000 • Редни числителни имена (מספרים סודרים ומונים) <p>Включват се елементи от речевия етикет:</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Иецият Сфарад – Изходът от Испания • Изходът от Испания, дневници на герои от Испания • Ма зот моледет? – Що е родина? • Връзката между народ и земя; Езикът на народа • Минало, настояще и бъдеще • Декларация за независимост • История и съвременност • характерните особености на живота в Израел, свързани с национална принадлежност, норми и правила на поведение, места и забележителности 	<ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира в кратки текстове с помощта на илюстративен материал в тях, като използва компенсаторни стратегии (заглавие и контекст, специфика на конкретния вид текст и др.) или речник. <p>ГОВОРЕНЕ <u>При диалогична реч</u> Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • опознава празниците от еврейския календар • разказва кратки случки, събития и преживявания от миналото и настоящето, описва хора, предмети, животни, исторически и географски местности, свързани с изучавани теми • правилно и свободно използва синоними и антоними • използва цифровото съответствие на буквите от еврейската азбука • разбира въпросите, указанията и съобщенията на учителя и реплики на своите съученици • разграничава съществително име, глагол, местоимение и прилагателно име • води кратък, несложен разговор по изучавани теми или ежедневни ситуации <ul style="list-style-type: none"> • може да изпълни поставени задачи от учебната тетрадка <p><u>При монологична реч</u> Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да представя себе си и свои близки и приятели по елементарен начин; • Да води кратък, несложен разговор със събеседник; 	<p><i>поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</i></p> <p>I I. ЛЕКСИКА <i>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</i> <i>Включват се елементи от речевия етикет:</i> поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, инструкции, съвет, препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</p> <p>III. СИНТАКСИС Сложно изречение, въпросително изречение, отрицателно изречение. Думи за въпрос.</p>
---	---	--

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

	<ul style="list-style-type: none"> • Да описва предмети и явления, хора, животни, обстановка; • да прави описания по изучаваните тематични области; • да разказва за себе си, за своето минало и настояще, за бъдещите си планове; • да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие; • да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да прилага компенсаторни комуникативни стратегии; <p>ПИСАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изписва правилно кратки текстове, като спазва особеностите на езика • служи си с основните езикови и речеви единици при писмени форми на общуване • умее да спазва основните правописни норми на езика • пише по определен повод поздравителна картичка с пожелания за различни празници, описва себе си, семейството си, приятелите си	<p>Съставяне на кратък текст Пряка и непряка реч</p>
--	--	--

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата .

Обучението по иврит има за цел :

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности на учениците на иврит;
- да мотивира ученика да използва езика за комуникация: да чете, да разбира, да общува без особени затруднения, да демонстрира основни умения за изразяване в устна и писмена форма;
- да изгражда положително отношение към езика и еврейската култура;
- да спомогне за осъзнаване необходимостта от владенето на езика като фактор за интелектуалното израстване на учениците;
- да запознае учениците с празниците от еврейския календар, традиции и фолклор: Рош ашана, Йом кипур ,Ханука, Ту бишват,Пурим,Песах.

Годишен брой часове за изучаване на предмета чужд език иврит в съответните класове в общообразователна подготовка:

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XI клас – 72 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	Минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	Минимум 1 оценка
Контролни работи и проекти	Минимум 2 оценки

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

Годишен брой часове за изучаване на предмета в XII клас – 62 часа

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за един учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в клас	Минимум 1 оценка
Домашни работи и проекти	Минимум 1 оценка
Контролни работи и проекти	Минимум 2 оценки

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИВРИТ

Обучението се осъществява чрез:

- прилагане на осемте вида интелигентност в обучението : лингвистична(вербална), логико-математическа, музикална, телесно-кинестатична, пространствена, междуличностна, вътрешноличностна и натуралистична;
- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- общообразователна и възпитателна насоченост на обучението за формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и се създават асоциативни връзки с изучаваното по другите предмети; изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, а новият материал се съпоставя с изучения; ученикът се поставя в условия да съпоставя, да сравнява, да открива съвпадения и различия, да обобщава, да търси и предлага свои решения.

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

Ключови компоненти	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	Интегрирано изграждане на четири езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	Обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	Дейности за запознанство с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, човекът и природата, география и икономика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	Използване на системи на електронно обучение в часове по иврит за развиване на езикови умения чрез ИКТ , връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	Натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците • работа по проекти • дидактически игри • извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

	<p>извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.) • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси) <p>връзка с всички учебни предмети</p>
--	--

класификация на информацията:

Ниво 0, [TLP-WHITE]

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	Участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание: осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с учебните предмети история и цивилизации и география и икономика.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	Работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	Дейност за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на Израел , за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизация, география и икономика, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	Дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт, човекът и природата, история и цивилизации и география и икономика.